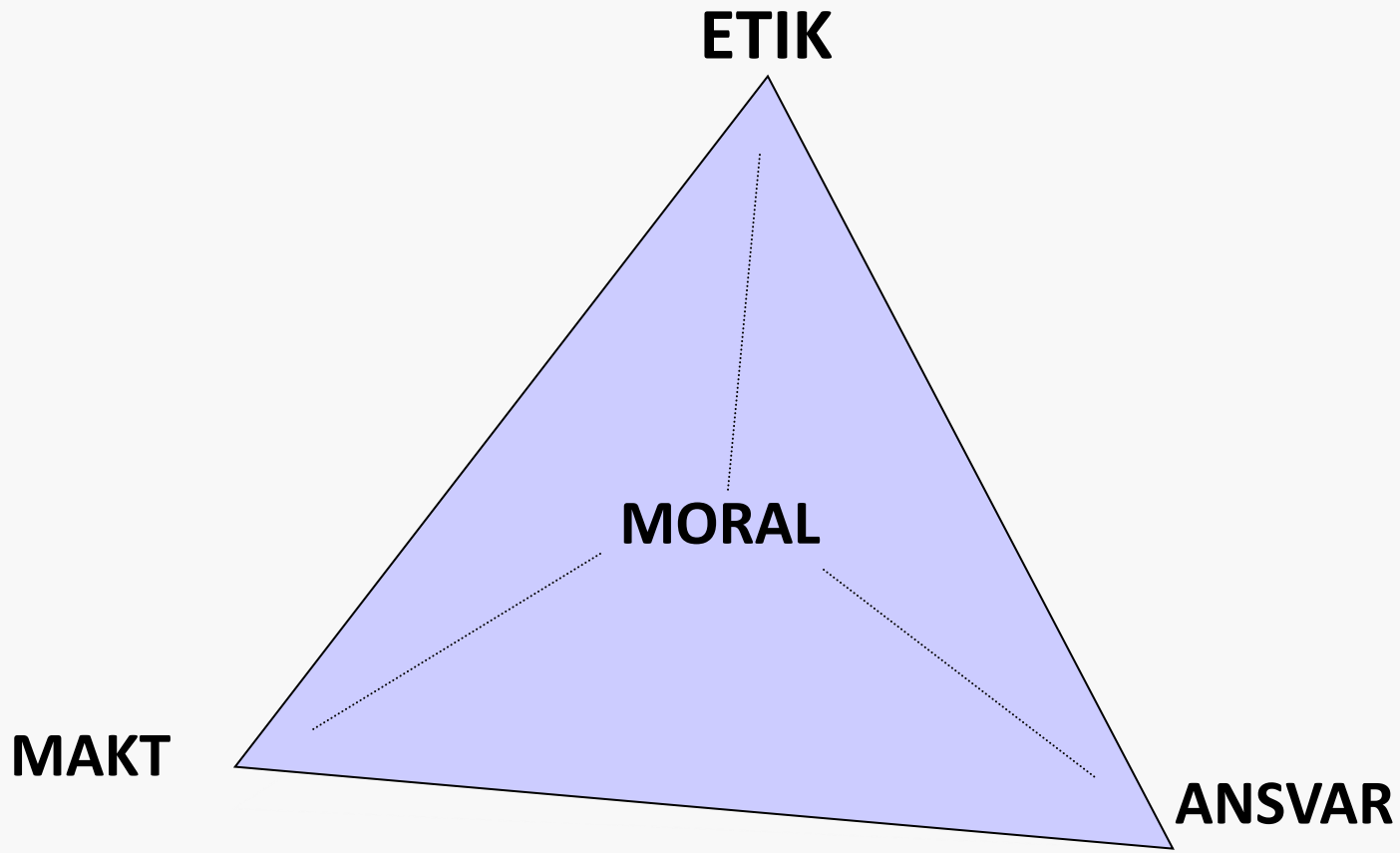

ETISKA GRUNDBEGREPP

Självbestämmande

”Människor bör så långt som möjligt själva bestämma över sina handlingar.”

Förutsättningar för självbestämmande:

- Relevant information
- Möjlighet att förstå information
- Ej utsatta för otillbörlig påverkan
- Beslutskapabel

Olika typer av makt

- **Faktamakt**

Personen har vetenskapliga eller andra faktakunskaper, som den beroende saknar

Olika typer av makt

- **Faktamakt**

Personen har vetenskapliga faktakunskaper, som den beroende saknar

- **Färdighetsmakt**

Personen har färdigheter, exempelvis kommunikativa färdigheter som den beroende saknar

Olika typer av makt

- **Faktamakt**

Personen har vetenskapliga faktakunskaper, som den beroende saknar

- **Färdighetsmakt**

Personen har färdigheter, som den beroende saknar

- **Nätverksmakt**

Personen har ett socialt eller professionellt nätverk, som denne kan vända sig till för lojalitetsstöd

Olika typer av makt

- **Faktamakt**

Personen har vetenskapliga faktakunskaper, som den beroende saknar

- **Färdighetsmakt**

Personen har färdigheter, som den beroende saknar

- **Nätverksmakt**

Personen har ett socialt eller professionellt nätverk, som denne kan vända sig till för lojalitetsstöd

- **Formell makt**

Inom ramen för yrket har personen formell beslutanderätt över den beroende

Olika typer av makt

- **Ekonomisk makt**

Personen kan påverka den beroendes ekonomiska situation

Olika typer av makt

- **Ekonomisk makt**

Personen kan påverka den beroendes ekonomiska situation

- **Ideologiska makt**

Personen kan påverka den beroendes föreställningsvärld när det gäller ideologiska ställningstaganden

Olika typer av makt

- **Ekonomisk makt**

Personen kan påverka den beroendes ekonomiska situation

- **Ideologiska makt**

Personen kan påverka den beroendes föreställningsvärld när det gäller ideologiska ställningstaganden

- **Fysisk makt**

Personen har en fysisk överlägsenhet över den beroende

Olika typer av makt

- **Ekonomisk makt**

Personen kan påverka den beroendes ekonomiska situation

- **Ideologiska makt**

Personen kan påverka den beroendes föreställningsvärld när det gäller ideologiska ställningstaganden

- **Fysisk makt**

Personen har en fysisk överlägsenhet över den beroende

- **Karismatisk makt**

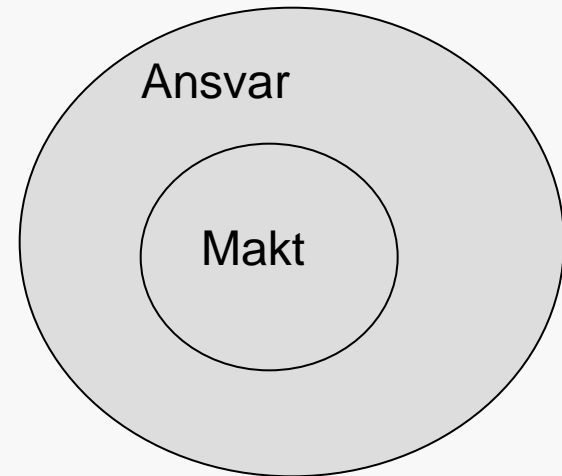
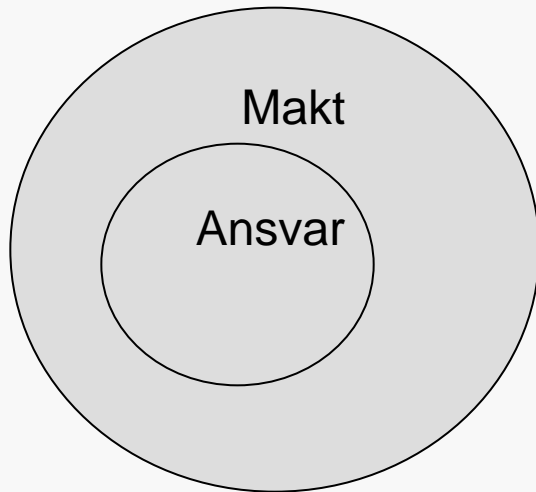
Genom sin personliga "utstrålning" kan den professionella dominera den beroende

VÄRDERING AV MAKT

1. Makt är positiv
2. Makt kan brukas
men också missbrukas.
Konfliktperspektivet.
3. Makt genererar motmakt.
4. Makten måste göras medveten.
5. Makt genererar ANSVAR

DISPOSITIONELL MAKT

Relationen mellan makt och ansvar

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera Själbestämmande

Kränkta självbestämmande

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera självbestämmande

Kränkta självbestämmande

Inre reaktion

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera självbestämmande

Kränkta självbestämmande

Inre reaktion

Saklig
information

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera självbestämmande

Kränkta självbestämmande

Inre reaktion

Saklig
information

Råd

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera självbestämmande

Kränkta självbestämmande

Maktstyrka

Inre reaktion

Saklig
information

Råd

Övertala

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera självbestämmande

Kränkta självbestämmande

Maktstyrka

Manipulera

Övertala

Råd

Inre reaktion

Saklig information

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera självbestämmande

Kränkta självbestämmande

Maktstyrka

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

SOLIDARISK PATERNALISM

Respektera självbestämmande

Kränkta självbestämmande

Maktstyrka

Inre reaktion

Saklig information

Råd

Övertala

Manipulera

Hot

Tvång

Risk: Underlåtenhet

Risk: Förmynderi

MÄNNISKO-
SYN

VÄRDERING AV MAKT

1. Makt är positiv
 2. Makt kan brukas
men också missbrukas.
Konfliktperspektivet.
 3. Makt genererar motmakt.
 4. Makten måste göras medveten.
 5. Makt genererar ANSVAR
- Diskutera i grupperna dessa värderingar!**

Olika typer av makt

- **Faktamakt**

Personen har vetenskapliga faktakunskaper, som den beroende saknar

- **Färdighetsmakt**

Personen har färdigheter, exempelvis kommunikativa färdigheter som den beroende saknar

